

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Tisztelt olvasóinkhoz.

(Főhívás előfizetésre.)

A „Debreczen“ XXIII-ik évfolyamának második felére, illetve harmadik negyedére, új előfizetést nyitunk s szíves bizalommal kérjük föl t. előfizetőinket az előfizetések megújítására.

Hosszu, dicsőséges multra tekinthet visszalapunk. A mi a multban volt, ugyanaz a „Debreczen“ a jelenben is: egyik bátor szószóloja a függetlenségi eszméknek, hű és önzetlen harczosa e város és vidéke közügyeinek. Iránya egyenes és határozott. Nem hajlik jobbra, balra, nem játsza a politikai khameleon szerepét, nem keresi a támaszt itt is, ott is, s a mint nem hizeleg a hatalomnak, nem tömjénez még Barosnak és Szilágyinak se, ugy nem hajhászsa az olesó népszerűséget sem hangzatos frázisokkal és pajtáskodással, — hanem halad egyenes irányban kitűzött célja felé, **nem egyes emberek, egyes klikkek érdekeinek legyezetése**, hanem a köz java, a haza üdve lebegvén előtte.

Természetes, hogy ezen egyenes ut rögös és tövises. De az akadályoktól nem riadunk vissza, rosszakaróink askalódásai nem csüggesztenek el bennünket, mert kintartásunk megedzi a nagy közönség fokozódó bizalma, mely nem engedi magát félrevezettetni tetszetős, de hazug jelszavak által, hanem megbecsüli bennünk a hangyaszorgalmat, a tisztességet és hazafiasságot, mely erényeinket még politikai ellenfeleink se vonják kétségbe.

A mily önérzettel tekinthetünk vissza lapunk multjára, ép oly önérzettel mutathatunk rá azon hirlapi küzdelemre, melyet a szőnyegen lévő közigazgatási javaslat ellenében folytatunk. **Mi is óhajjuk a közigazgatás javítását**, de nem úgy, mint a kormány tervezi, melynek javaslata nem a közigazgatás javítását, hanem az önkormányzat és választási rendszer eltörlesztését s a merev, a nemzeti erőket elszibbasztó centralizáció behozatalát tervezi. Számítalanszor rámutattunk e javaslat veszedelmes voltára, nyiltan kimutattuk annak célzatát, részletesen ismertettük annak ugy bizottsági, mint képviselőházi tárgyalásait s a hozzánk közel eső képviselők beszédeit egész terjedelmében közöltük s közölni fogjuk. Mi mondtuk ki először, hogy e törvényjavaslatból a jelen országgyűlés tartama alatt törvény nem lesz s ezen állításunknak a képviselőháznak már eddigi tárgyalásai is igazságot szolgáltatnak. Éber figyelemmel áll őrt a „Debreczen“ a veszélyeztetett nemzeti jogok mellett, azoknak védelméért kitartó küzdelmet folytat, megkritizálván ugy a hajduvármegyei és Debreczen városi, mint a képviselőházi Bach-huszárok viselkedését, tetteit és szavait. Ha valaha teljesítette, ugy e kérdésben teljesíti a „Debreczen“ kötelességét s tölti be azon hivatást, mely reá, **mint északkeleti Magyarország egyetlen ellenzéki** s legelterjedtebb hirlapjára varakozik.

Az országos események mellett nagy gondot fordítunk a helyi és vidéki eseményekre is, sőt első sorban ezeknek fejtegetése képezi feladatunkat. Nincs olyan fontosabb helyi, vagy vidéki kérdés, melyben szavunkat föl nem emelnők, részrehajlatlan, semmi oldalról nem befolyásolt íteletünket ne hangoztatnók. Igyekszünk mindig tárgyilagosaak lenni, a személyeskedés, a mások kissebbitése, vagy a hízkelkedés nem a mi kenyerünk. Az erdemet még politikai ellenfeleinkben is elismerjük, de a tömjénezéstől távol állunk.

Újdonsági s egyéb apró rovatainkban a változatosságot keressük s a helyi, vidéki és nevezetesebb országos eseményeket tárgyaljuk. Gondunk van rá, hogy minden nevezetesebb bel- és külföldi esemény — habár csak röviden érintve is — meglegyen lapunkban, mivel tudjuk, hogy előfizetőinknek egy tekintélyes része a „Debreczen“-en kívül más lapot nem járát, mi tehát módot adunk neki arra, hogy a „Debreczen“-ből mindenről értesüljenek.

Miután városunk lakosságának zöme gazdálkodással foglalkozik, a közigazgatási rovat is kiváló gondoskodásunk tárgyát képezi. Arra törekszünk, hogy e rovatot is mindinkább fejlesszük s e téren is hasznos szolgáltatást tehezzünk olvasóinknak.

Szépirodalmi közleményeinket nagyon megválogatjuk; „Tárca“-rovatukban mindennap közlünk önálló, érdekes, tárcacikket, „Csarnok“-rovatukban pedig regényt, vagy hosszabb elbeszélést. Régi és újabb írók egész gárdája támogat bennünket e téren s az új negyedévet egyik veterán debreczeni írónak „Az esküvő“ című elbeszéléssel kezdjük meg s midőn ez véget ér, egy eredeti, nagy érdekű regényt közlünk.

Lapunk csinos nyomdai kiállításáról a „Debreczen“ nyomdai részvénytársaság gondoskodik. Mióta e részvénytársaság megalakult s üzemét szakértő vezetés alatt megkezdte, általánosan el van ismervé, hogy a „Debreczen“ a **legszebb kiállítású vidéki lap**. Természetes, hogy nyomdánk fejlődésével lapunk még csinosabb, még tetszetősebb külsőt nyer, hiszen — mióta az üzérkedő kiadóktól megszabadultunk s a lap kiadását magunk vettük át — minden tehetségünket és fáradságunkat arra fordítottuk, hogy a közönség kezébe tisztességes kiállítású s gazdag tartalmu lapot adjunk.

Azon ígérettel, hogy lapunk szellemi részére és külső kiállítására ezután is nagy gondot fordítunk, kérjük az előfizetések megújítását.

Vidéki t. előfizetőinket, különösen az olvasó köröket és kaszinókat arra kérjük, hogy előfizetéseiket ne könyvárusi uton, hanem a kiadóhivatalhoz intézett postai utalványon ujítsák meg, mert a könyvárusi közvetítés — különösen ha számosan veszik azt igénybe — nekünk tetemes kárt okoz. Egyuttal tisztelettel kérjük

hátralékos előfizetőinket az előfizetési díjak beküldésére, hogy kötelezettségeinket mi is pontosan teljesíthessük.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . 5 frt.
Negyed évre . . . 2 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A parlamenti helyzet.

Május 29-én kezdődött az általános tanácskozás a közigazgatási javaslat fölött. Ettől kezdve huszonhárom tanácskozási nap fordítottatott egészben e javaslatra. Ez idő alatt mintegy 90 szónoklat mondatott, melyből 53 a javaslat ellen, 37 pedig a javaslat mellett tartott. Alig két napot kivéve, a parlamentnek ugy jobb-, mint baloldaláról felváltva jelentkeztek a szónokok, vagy védelmezni, vagy ostromolni a javaslatot.

E körülmény önmagában is tökéletes bizonyosságot szolgáltat arra nézve, hogy a függetlenségi párt se obstrukciót nem gyakorolt eddig, se szokatlan s indokolatlan eszközökkel a javaslat sorsát nehezíteni nem törekedett. De hogy obstrukcióról egyáltalán szó nem lehet: bizonyítja az, hogy e hó 22-én, 23-án és 24-én a függetlenségi párt maga is sietett a vasutállamosítási s a többi javaslatokat gyorsan, sőt még délutáni ülésben is elintézni, valamint szombaton is a pár apró törvényjavaslatot gyorsan letárgyalni segített. Ha obstrukció lett volna célja, ezen öt-hat törvényjavaslat fölött pár héten át nyujthatta volna a vitát. Végre az obstrukció vádját teljesen megdőnti azon magas színvonal s az a teljes tárgyilagosság, melylyel a függetlenségi párt szónokai a vitát kezdetől fogva maig megszakítás nélkül vezették.

E pártnak még mintegy 20 szónoka szándékozik az általános vita folyamán felszólalni. Ezenkívül a zárszó jogával többen élni fognak s még a kabinet részéről is hosszabb nyilatkozat fog tétetni. Ugy, hogy előreláthatólag a szavazás csak a jövő hó 10-ike körül fog megtörténni s a részletes vitára csak azután kerül a sor. A kabinet — hir szerint — a részletes tárgyalást, tekintettel az aratási időre s általában az előrehaladt nyári időszakra, befejezni nem kívánja, hanem a kuriának választási ügyekben való biráskodásáról szóló törvényjavaslatot előterjeszti s egyidejűleg gróf Szapáry miniszterelnök nyilatkozatot tesz, melyben a garancia-törvények egységének az ősz-

szel leendő előterjesztését kilátásba helyezi s ezzel a képviselőház tárgyalásainak kir. kéziratával szeptember végére, vagy október elejére való elnapolását fogja kieszközölni.

A függetlenségi párt az eddigiekhez hasonló komolysággal, mérséklettel és tárgyilagossággal folytatandja a tanácskozást és szilárdul el van határozva semmi nehézségtől vissza nem riadni akkor sem, ha a vita az egész nyáron át szakadatlanul fogna tartatni. Ha azonban a kabinet, vagy a parlamenti többség, tekintet nélkül a nyári napok forróságára, akár az ülések meghosszabbítását, akár délutáni ülések tartását határozná el, akár permanens ülésekkel tenne kísérletet: ez esetben a függetlenségi párt komoly megfontolás tárgyává tenné a maga részéről oly parlamenti eljárás igénybe vételét, mely se nem szokatlan, se nem jogosulatlan, de nem is gyakori s mely alkalmas lenne a többség netaláni erőszakos kísérleteit hatálytalanná tenni. Hogy azonban akar a kabinet, akár a többség ily módon erőszakolni akarná a roppant fontosságú tárgy fölötti tanácskozás indokolatlan siettetését: erre nézve eddigelé semmi komoly jelenség fenn nem forog.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 27-én.

Változatos, élénk, s a vége felé ugyan csak zajos ülése volt szombaton a képviselőháznak. Az ülése elején felolvasták Irányi Dánielnek a képviselőválasztásról szóló törvény módosítása tárgyában beadott indítványát, mely indoklás végett a közigazgatási javaslat általános tárgyalása után fog napirendre vétetni. Ezután a ház folytatta a közigazgatási vitát. A közigazgatási vitában az egyetlen szónok Holló Lajos volt, a ki csaknem harmadfél órán át tartó beszédében fejtette nézeteit, s minthogy az ülésnek több más tárgya is volt, 1/2 órákor, a mikor Holló beszédét bevégezte, az elnök a vitát félbeszakította, s folytatását a keddi ülésre tűzte ki.

Holló Lajos egyik legalaposabb ismerője a szőnyegen levő kérdésnek. Már a közigazgatási bizottság tanácskozásai során is fényes bizonyosságát adta annak, hogy nemcsak a törvényjavaslatot tanulmányozta igen részletesen, hanem az egész közigazgatási kérdést minden ízében jól ismeri. Az általános tárgyalás megkezdése előtt Holló Lajos könyvet is irt a közigazgatás reformjáról, a melyben igen beható módon bírálta meg a közigazgatási bizottság munkáját s egyuttal előadta azokat a módokat, a melyek szerint a reform a legüdvösebb módon keresztülvihető lenne. Szombati nagy beszéde is a kérdésnek minden részében való alapos ismeretre vall s kiterjeszkedik annak minden oldalára. — Holló a municzipium egyik legjelesebb védője, a ki a mellett, hogy a tárgyalásnak ebben az előhaladott stádiumában is számos új és igen érdekes eszmét vetett fel, a mellett, hogy érvelésében meggyőző világosság és éles logika nyilvánul, előkelő szónoki tehetséggel bír, úgy hogy beszédének zajos külső hatása is volt, a mi a szélső baloldalnak gyakran fölhangzott tetszésnyilvánításából is kitűnik. Egyébiránt beszédének érdekességét és tartalmasságát élénken bizonyítja az, hogy az egész ház mindvégig általános figyelemmel hallgatta. Mikor beszédét bevégezte azzal, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem pártolja az Ugron határozati javaslatát, a szélsőbaloldalon hosszantartó zajos éljenzés zúgott fel s a párt jelenlévő tagjai mind gratuláltak a szónoknak. Csánád

Sándor, a kit tudvalevőleg a legutóbbi általános választások alkalmával ép Holló buktatott volt meg, e szavakkal gratulált neki: »Köszönöm öcsém, hogy megbuktattál.«

Öt percznyi szünet után a ház a közigazgatási vita megszakításával átment a napirend többi tárgyára. A nagyszében-vöröstoronyi helyi érdekű vasútról, meg a horvát-szlavon földterhermentesítési pótlekról szóló törvényjavaslatokat Neményi és Gajary előadók rövid felszólalásai után vita nélkül elfogadták. Az afrikai rabszolgakereskedés megszüntetése tárgyában hozott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat, Perla ky Elek előadónak ama megjegyzése folytán, hogy a rabszolgakereskedők municzipálisták voltak, élénk felszólalásokra adott alkalmat. Irányi Dániel és Apponyi Albert gr. röviden jelentették ki a javaslatokhoz való hozzájárulásukat, míg Ugron Gábor és Prónay Dezső b. az előadó megjegyzését aposztrofálták eles felszólalásokkal. Baross Gábor néhány elismerő szava után a ház általánosságban és részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Következtek a közoktatásügyi miniszter válaszai a hozzá intézett interpellációkra. — Csáky gr. miniszter előbb Kaas Ivor bárónak választott a magyarhoni ág. evangélikusok által tervezett zsinat tárgyában tett interpellációjára, kijelentvén a ház általános helyeslése közben, hogy a panszlavisztikus törekvéseket a kormány nem fogja tűrni. Miután a választ Kaas Ivor b. is köszönettel vette tudomásul, azt a ház istudomásul vette.

Csáky gf. miniszter ezután Ugron Gábornak választott a primási szék betöltése tárgyában tett interpellációjára. A válasz kielégítette ugyan Ugron Gábort, de a miniszternek az ő indoklására tett némely megjegyzése folytán hosszasan beszélt a főpapi vagyonkezelésekről s bizonyos delikát-termeszteti dolgokról, a miket a ház nagy érdeklődéssel hallgatott.

A miniszter válaszában tudomásul vétele után következtek a bejelentett interpellációk. Kaas Ivor báró a negyedik magyar színház ügyében intézett kérdéseket a belügyminiszterhez, majd Ugron Gábor terjesztette elő nagy hatású beszéd kíséretében interpellációját a királynak ama beszéde miatt, melyet Pécsen a törvényhatóságok küldöttségéhez intézett.

A koronának — ugymond Ugron — meg van a maga része a törvényhozásban; de a tárgyalás menetére nem nyilváníthatja tetszését, vagy nem tetszését, mert ezzel úgy tünhetnek föl, hogy befolyást akart gyakorolni. A király jóakarásával visszaelt tanácsosa, mikor ilyen választ terjesztett eléje. Visszautasítja a kormány eljárását, hogy a királylyal akar befolyást gyakoroltatni. Kérdi a miniszterelnököt, hiteles-e a szöveg s melyik miniszter tanácsolta a választ?

Szapáry Gyula gr. azt feleli, hogy a király választja tanácsosait; nem fogadja el azt az állítást, hogy a koronának nem lenne joga véleményét nyilvánítani. Különben is e válaszban csak egy ténynek konstataciója van, mely mellett az ország nagy többsége van. (Zajos felkiáltások balról: Nem áll! Csánád y: Igazat beszéljen! Zaj.) Kéri a választ tudomásul venni.

Ugron Gábor: A válaszból azt látja, hogy ezt a szerencsétlen, tapintatlan, kárhuzatos tanácsot, (Zugás jobbról! Igaza van! balról.) ezt a szerencsétlen tanácsot a miniszterelnök adta. Azt mondhatja, a mit Fox mondott III. Györgynek: Igen sajnálom ő felségét, hogy nem volt okosabb minisztere kéznél. (Zajos helyeslés a baloldalon, mozgás jobbról.) Beszélhet a miniszterelnök közvéleményéről; mért kellett, ha van közvélemény, a koronát belevonni a korteskedésbe és beszenyezni szent

István koronáját? (ugy van! a baloldalon, mozgás jobbról.) A királyt jobban kell szeretni és tisztelni, mint belekeverni a korteskedésbe. Azok a kik megfosztatnak jogaiktól, mindig azt fogják gondolni, hogy a jog fosztásában a koronának is része van. (Elnök közbeszól. Igaz! balról.) A miniszterelnök azon kudarcznak, melyet el fog érni, részesevé akarja tenni a koronát is. (Zajos éljenzés a baloldalon.) Nem fogadja el a választ. (Megújuló éljenzés.)

Szapáry Gyula gr. (Hoch! Eljen Ugron! balról.) Legutóbb egy innen felszólaló Ugront tüzökádó hegyhez hasonlítá, ő tüzi-játéknak veszi. (Zajos ellenmondások balról.) Ő csak annyi súlyt helyez rá, mint a mennyi sulya van. Hogy a törvényhozás és az ország mit akar, azt a ház legközelebb fogja tapasztalni. A kormány ereje meggyőződésében van.

Ugron: Nemes hegyvel nem felelhet a miniszter, mert nemes fegyverrel nem küzdhet. A miniszterelnök kötelessége a kormányt ellenőrizni, különösen leggyengébb részét, a fejét. (Derültség.) A miniszter sokkal rosszabb eljárást követ, mint az előző korszak. Ismétli, hogy a választ nem veszi tudomásul. (Éljenzés a szélsőbalon.)

A ház többsége a választ tudomásul veszi. A mérsékelt ellenzék a függetlenségi párttal szavaz.

*

Irányi Dániel indítványa következőleg hangzik:

»Tekintve, hogy az osztóigazság kívánja, hogy mindazok, akik az ország terheit viselik, annak jogaiban is lehetőleg részesüljenek;

Tekintve, hogy az 1874. XXXIII. t.-cikk, ahelyett, hogy az 1848-ki törvényben biztosított választási jogot a haladó kor igényeihez képest kiterjesztette volna, ellenkezőleg tetemesen megszorította;

Tekintve, hogy daczára az 1874-ki törvény rendelkezéseinek, úgy a választók összeírása, mint a választást megelőző többi hivatalos cselekmények körül számos visszaélés követték el s a választási mozgalom alatt sok helyen etetés-ítás s egyéb visszaélések folynak s illetéktelen hivatalos nyomás gyakoroltatik anélkül, hogy ezen törvényesértésekre kellő orvoslás, illetőleg megtorlás következne;

Utastsa a t. képviselőház a kormányt, hogy a kir. kuriának a vitás választások feletti bíráskodásról szóló s még a jelen ülésszak alatt benyújtandó törvényjavaslat letárgyalása s törvény erejére emelése után — addig is míg az általános szavazatjog behozatának — az 1874-diki választási törvénynek a következő elvek alapján leendő módosítása iránt még ezen országgyűlés alatt s oly időben terjesszen elő törvényjavaslatot, hogy az, elfogadtatván és szentesítetvén, már a legközelebbi általános választásoknál zsinórmértékül szolgáljon:

1. A választói képesség legyen egyenlő az egész országban, tehát szűnjék meg az egykori Erdélyre nézve fennálló külön cenzus.

2. A választói jog terjesztésé ki az 1848-ki törvény szerinti jogosultakon kívül mindazon polgárookra, a kik önálló és legalább négy forint egyenes állami adót fizetnek.

Az 1848/49-diki honvédek azonban cenzus nélkül is birjanak szavazattal.

3. Az adófizetésének elmulasztása ne vonja maga után a szavazati jog elvesztését.

4. Pótoltassanak czélszerű rendelkezésekkel az 1874-diki törvény mindazon intézkedései, melyek az összeírások törvényességének ellenőrzésére, a választási mozgalom szabadságára, a választások szabadságának és tisztaságának megőrzésére s a visszaélések megszüntetésére szükségesnek bizonyultak.

5. A szavazás legyen titkos.

Budapest, 1891. június hó 27-én.

Maga és elvtársai nevében.

Irányi Dániel!

Az indítvány a közigazgatási törvény részletes tárgyalása előtt fog indokoltatni.

A főrendiház szombaton délelőtt 11 órakor, Szilágyi József koronaőr elnöke alatt rövid ülést tartott. A főrendek általánosságban és részleteiben változatlanul és egyhangulag elfogták az osztrák-magyar államviszat magyarsági vonalainak megváltásáról, a „Lloyd-dal kötött szerződés főtörvényéről és az „Adria-val kötött szerződés becikkelyezéséről” szóló törvényjavaslatokat. A konzuláris bíraskodásról szóló tvjavaslatot általánosságban hozzászóltott Beöthy Zsigmond s röviden kijelentette, hogy nem osztja azok véleményét, a kik attól félnek, hogy e javaslat sérti közjónkat és veszélyezteti a magyar juszticia függetlenségét, épen azért a javaslatot változatlanul elfogadják. Beöthy nézetét osztotta az egész főrendiház s a törvényjavaslatot egyhangulag megszavazta. A főrendiház végül Jósika Andor báró mentelmi jogát súlyos testi sértés elkövetése miatt, a tordai kir. büntetőjárásbírósg keresésére fölfüggesztette.

BELFÖLD.

A germanizálás Magyarországon. A berlini »Freisinnige Zeitung« vezércikkben jajdul föl, hogy a germanizálás a Keleten, főképp pedig Magyarországon, már egészen elvesztette biztosnak vélt territóriumát. Magyarországon majdnem három millió német él; ezeket minden áron meg kell menteni a magyarságtól s főleg Budapest német lakosait nem szabad kiszolgáltatni a magyar sovizmusnak. A német lap azt tanácsolja Caprivi kancellárnak, hogy a velf-alap évi tizenkét millió marka jövedelméből építsen német színházat Budapesten; ez derekabb dolog lesz, mint ha e pénzt visszadják a német egység ellenségeinek.

A király f. hó 27-én Fiumából Spalatóba, Dalmáciába érkezett, hol tisztelgett előtte egy bosnyák-hercegovinai küldöttség is. A király kegyesen fogadta a küldöttség üdvözlését, mely kifejezte alátvalói hódolatát és háláját s válaszában kijelentette, hogy szülőföldjük javát különösen szíven viseli és számít az ottani lakosság hűségére. A király ezután megszólítással tüntette ki a küldöttség minden tagját és behatóan tudakozódott otthonuk viszonyairól, különösen megemlékezvén Mosztár s Travnik városok fejlődéséről, a szerajevomosztari új vasúti összeköttetéséről s a mosztári vízvezetékéről.

Vegyes hírek. Halál a z a s. Vérei József, az Athenaeum irodalmi részvénytársaság volt vezér-igazgatója, szívizélhűdés következtében Budapesten elhunyt. — A z alföldi s z o c z i a l i z m u s. Csongrád megye alispánja táviratilag újra katonaságot kért Mindszentre és Szegvárra, mert a munkások közt az izgatottság egyre nagyobbodik és tartanak tőle, hogy az ünnepekre újabb zendülést terveznek. — A s z e r b k i r á l y M a g y a r o r s z á g o n. Hir szerint Sándor király a nyári szünet egy részét Magyarországon tölti s meg fogja látogatni Hunyady László s Zichy Jenő grófokat. — A d e l e g á c z i ó k november hó elején ülnek össze és november vége felé a reichsrahttal egyidejűleg tolytatják tanácskozásait. — S i m o r J á n o s h a g y a t é k a. A boldogult primás hagyatékát a kormány által kiküldött s az illetékes felek által kiegészített becselő bizottság száz nap alatt valamennyi uradalomban végig leltározta. Most az adatok földolgozására kerül a sor, a mi szintén egy-két hónapig fog tartani.

KÜLFÖLD.

A krakói erődítési tervek tolvajai el vannak fogva. A vakmerő betörőket a határon látták el orosz tisztek ruhával s a betöréshez szükséges eszközökkel. Irányadó körökben azt hangoztatják, hogy a kémkedést szigorúabban kellene büntetni s már beszélnek is, hogy erre vonatkozólag nem sokára törvényjavaslatot fognak úgy a magyar, mint az osztrák parlament elé terjeszteni.

Fekete himlő a kiüldözött orosz zsidók között. Borzasztó véget üldözi az Oroszországból menekülő zsidókat. Berlinből most olyan hírt hoz a táviró, mely, ha igaz, jó időre utját állja annak, hogy a sanyargatott embereket bármely állam befogadja. Az idézett távirat szerint a berlini városi menedékházban, hol 300 orosz zsidó kapott menedéket, a legutóbbi két éjszakán tizen veszedelmes tünetek közt megbetegedtek. A főorvos a diagnózis alapján fekete himlőt konstatait.

A czár futárja. Egy chicagói távirat közölte a minap, hogy a czár szolgálatában levő egy futár, a ki Tokióból vitt sürgönyöket, San-Francisko és Newyork közt titokzatos módon eltűnt. Egy úriember, a ki a futárral egy vonaton utazott, azon gyanuját fejezte ki, hogy a futárt japániaiak ölték meg, hogy kezükbe kerítsék a táviratokat, melyek az orosz trónörökös elleni merénylet valódi okaikat foglalták magukban. Edig ugyanis a valódi okról mit se tudnak, mivel az a legmagasabb japáni főúri köröket erősen kompromittálna.

Vegyes hírek. A vegyes házasságok Oroszországban. Egy közbe tett ukáz azt rendeli, hogy az ortodox és katolikus vallásfelekezethez tartozók házassága egyedül csak az ortodox templomban proklamálható, ha a katolikus fél a lelkészi bizonylat helyett rendőri bizonyítvánnyal igazolja, hogy nőllen, illetve hajadon és a házasságkötésre jogosult. — Az összeesküvések hazájából. A legutóbbi bolgár minisztertanács a minduntalan ismétlődő összeesküvésekkel foglalkozott, s elhatározta, hogy ha még egy összeesküvésnek nyomára jönnek, azonnal kihirdetik egész Bulgáriában az ostromállapotot, s az összeesküvést rögtön itélő katonai bíróság elé állítják. — A Belcsov-ügyben erőlyesen folytatják a vizsgálatot. Dr. Tschacsewet és Kiselow volt ezredest elfogták. — Gurkó orosz főkormányzó a vezérkarral beutazta Orosz-Lengyelország határszélét. Egy német üdvözlő beszédre Gurkó azt válaszolta, hogy nem érti ezt a nyelvet. — Szerbiából. Belgrádban f. hó 26-án tartották meg a végtárgyalást azok ellen, a kik Natália kiutasítása alkalmával rendezett tüntésekben, illetőleg zavargásban részt vettek. — A törvényszék a legtöbb vádlottat, köztük Horvatovic és Lesjanin tábornokokat és Frannaszovic ezredest felmentette, s csak néhány jelentéktelen zavargó ellen tartotta fenn a vádat.

Kiss Albert beszéde

— A képviselőház június 25-iki ülésén. —

Tisztelt ház! (Halljuk! Halljuk!) A megyei önkormányzat multjának ismertetésére, érdemeinek méltatására, jelenlegi szomorú helyzetének rajzolására elevenebb színeket találni sem tudnék, a minő színekkel azt épen az előttem szólott t. képviselőtársam*) rajzolta. — (Ugy van! balfelől.) Kérem azért tőle, hogy ha az a megye a multban a hazának oly nagy szolgálatokat teljesített, mint azt igen szépen elmondotta, hogy ha a megyei önkormányzati élet a parlamentnek s a közszabadságnak és az alkotmányos életnek oly jeles, oly kitűnő embereket nevelt, megérdemli-e az megyei élet és megérdemli-e az önkormányzati rendszer pusztán csak azért, mert a jelenlegi párt-többség kormánya mostoha elbánásban részesítette és megbénította, hogy felette a halálhangot meghuzzuk? (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

En beszédének első részéből egészen más következtetést vártam. De nem csodálkozom, hogy beszédét úgy végezte, sőt beszédemben rá is fogok térni és elő fogom adni, hogy meggyőződésem szerint mi okból cselekedte ezt s mi vezette oly előzmény után beszédének ily befejezésére?

*) Szentiványi Kálmán.

(Szerk.)

Szentiványi Kálmán: Mely meggyőződes.

Kiss Albert: Most pedig, t. ház, méltóztassék nekem megengedni, hogy e párt részéről ott vegyem fel a vitának megszakadt fonalát, a hol az a mult szombati tárgyalás végével félbeszakadt. (Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon.)

Lehetőleg röviden óhajtván szólani, ez alkalommal nem idézem Eötvös Károly t. képviselőtársamnak minden tekintetben nagyszabású beszédéből azon részt, a melyben először részletesen kifejtette, azután példákkal igazolta, végre pedig erősen kidomborította, hogy a jelenlegi többség fennállása idején, főleg az utóbbi időkhöz hová jutott a közigazgatási intézmény, az önkormányzat, a jogvédelem s a közszabadság minden biztosítéka? (Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon.)

Csak rámutatok erre, mert ezen rész volt az, melynek hatása alatt, bár véleményem szerint nem tisztán ezen indokból, a mérsékelt ellenzék t. vezére, Apponyi Albert gróf indítatva érezte magát, egy rövid, de igen nagy horderejű nyilatkozat tételére. Ezen nyilatkozat az, melyre tiszteletteljes megjegyzéseimet megtenni óhajtom. (Halljuk! Halljuk!)

Apponyi Albert gróf t. képviselőtársam először is igazat adva Eötvös Károly t. képviselőtársam szerinte is hű korrajzának, a mai viszonyok jellemzésére a következő szavakat használta: »Neki meg kell elégedni azzal, hogy lépésről-lépésre azokhoz a jogvédelmi és közszabadsági állapotokhoz közeledjünk, a melyektől, sajnos, igen messze eltértünk.«

Majd miránk, mint szerinte e ház radikális tagjaira mutatta, ekként nyilatkozott: nekünk első kötelességünk minden kompromisszumot visszautasítani, saját álláspontunknak elvi követelményét mereven fentartani s kijelentette, hogy »ezzel is üdvös szolgálatot teszünk a hazának.« Ezt követve magára és azt hiszem, az általa vezérelt pártra vonatkozólag is, ekként nyilatkozott: »ő azt hiszi, hogy viszont ő, a maga álláspontjában mintegy teljesen független, de ezen reformkérdés tekintetében a földolgozban a kormányval egy elvi alapon álló párt tagja, szintén helyesen jár el, ha ilyen körülmények között kezét nyújt azon fokozatos fejlődés létesítésére, a melynek sokat ígérő előjeleit látjuk.«

T. ház! Apponyi Albert gróf t. képviselőtársam nyilatkozatának általam idézett részében én első sorban a szabadelvű párt 15 évi működésének hű jellemzését, de egyszersmind méltán megérdemelt elítélést látom. (Helyeslés a szélső balon.) Mert t. ház, lehet-e egy magát szabadelvűnek nevező párt 15 évi működése fölött szigorubb bírálatot mondani annál, hogy azon pártnak 15 évi működése után közigazgatási intézményeink ma már oly állapotba jutottak, hogy Apponyi Albert gróf, aki az államosításnak régóta hive, a ki az államosítást e házban régóta sürgette, ma már a mostani körülmények közt elegendőnek tartja saját magára és pártjára nézve azt, hogy lépéseket tegyünk azon jogvédelmi és közszabadsági állapotok felé, melyektől, sajnos, igen messze eltértünk. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.)

Ez, t. ház, oly megdöbbentő itélet és nyilatkozat, hogy egyéni nézetem szerint ily kijelentés után nekünk nem teher, hanem kedves kötelesség azon felszólításnak megfelelni, hogy saját elvi álláspontunk követelményeit mereven fenntartva, ezen tárgyalás alatt levő törvényjavaslatra vonatkozólag minden kompromisszumtól tartózkodjunk. (Helyeslés a szélső balon.) Ezt teljesíteni nem lesz nehéz, s remélem, hogy e párt teljesíteni is fogja hazafiúi kötelességét. (Helyeslés a szélső balon.)

De ugyanakkor t. ház, ezen kijelentés feltüntetési előttem azon sajtáságos helyzetet is, (Halljuk! Halljuk!) a melyben ezen közigazga-

tási hosszú vita alatt mélyen t. szomszédainkat latom. Mikor más törvényjavaslatok tárgyaltak, egymásután emelkedtek föl e házban azon pártnak jelesnél jelesebb szónokai; az egész ország viszhangozott azon nagyszabású beszédektől, melyeket azon oldalról, azon párt tagjaitól hallottunk. És mily sajátságos t. ház, hogy most, mikor e törvényjavaslat által életbe léptetni szándékolják azon államosítási eszme, melyet ők régóta hirdetnek, most azon párt tagjai — kivéven egyes, a párt érdekében tett nyilatkozatokat és az ép előttem szólott t. képviselőtársamat — mindnyájan a néma megfigyelés álláspontjára helyezkednek. (Tetszés a szélső balon.)

Ha azon párt, melynek elhatározásába beleszólni nincs jogom, de azon elhatározást bírálói jogom és kötelességem, azon álláspontra helyezkedett volna, melyet a párt tagjai közül Beöthy Ákos foglalt el, kérdem, kellett volna-e az előttem szólott t. képviselőtársamnak beszédét azon aggodalmakkal zárni, a melyekkel zárta azt. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.) Kellott volna-e ma szavazatát oly skrupulussal indokolni, a minővel indokolta? Kellott volna-e kijelentenie, a mit kijelentett, hogy ő csak azért beszél, hogy saját lelkiismeretét megnyugtassa, szavazatát indokolja? Én azt hiszem, hogy ha azon párt a Beöthy Ákos álláspontjára helyezkedett volna, ez a törvényjavaslat már régen visszavetett volna, (Ugy van! a szélső balon.) vagy ha vissza nem vetett volna, akkor erősen megingott volna s megingott volna vele együtt a kormány s ha annyira átvannak hatva az államosítás eszméjének jószágától, lett volna alkalma ezen pártnak saját eszményét úgy valósítani meg, a mint ő azt jónak véli. (Élénk helyeslés a szélső balon.)

De, t. ház, legyen szabad nekem a magam részéről ezt is nyilvánítani: minthogy azon párt mélyen t. vezére, mint maga mondá, azt hiszi, tehát hiszi, de nem tudja, hogy a fejlődés azon lépéseinek követésével, a melynek ő már biztos nyomait látja, hasznos szolgálatot tesz; minthogy kijelentése szerint, ha ezen reményei nem teljesülnek, politikai reputációjával fogja tévedésének árát megfizetni; mi azon párt volt szövetséges fejeváltársai, ezen kijelentés által egy okkal több ok által buzdítottunk, a törvényes formák és korlátok közt kötelességünket úgy teljesíteni, hogy ezen törvényjavaslat legalább ezen ülészak alatt törvényerőre ne emelkedjék, (Helyeslés a szélső baloldalon) és ne legyen alkalma a mélyen t. képviselő urnak ismét csalódnia, és hogy megmentsük őt az önmaga felett mondott, szerintem igen szigorú bünhődéstől. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

De t. ház, ezeket csak előrebocsátom. Azon nyilatkozat tulajdonképen nem azért tétetett. Az én meggyőződéseim szerint, egészen más indokból szólalt fel.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

* Czentralizált hírlapirodalom.

A czentralizáció korát eljűk. Czentralizálják ma a közigazgatást is, hát a hírlapirodalmat miért ne czentralizálnák? Eddig is szokásban volt, hogy a vidéki kormánypárti lapok vezércikkeiket a czentrumból, a budapesti könyomatás lapokból kapták s egy és ugyanazon vezércikket végig élvezhettünk valamennyi kormánypárti lapban; most azonban a hírlapirodalmi czentralizációnak egy új neme tamadt. Valamelyik élelmes budapesti lapkiadónak ugyanis azon zseniális ötlete tamadt, hogy ő vasárnapi mellékletet szerkesztet — a vidéki lapok számára s ezt olcsó pénzen a vidéki lapok rendelkezésére bocsátja. A zseniális ötlet meg is valósult. »Vasárnap« cím alatt jelenik meg ez illető melléklet, melynek főcíme alatt szabad tér van hagyva, hogy oda lehessen nyomtatni: a »Puposdombi Tárógató« melléklete. Több vidéki lap kapva kapott ezen mellékleten, mely első betűtől az utolsó Buda-

pesten készül, vasárnaponta olvasóikat megörvendeztetik vele. S mi most azon keiemes helyzetben vagyunk, hogy a »Vasárnap«-ot egy csomó vidéki laphoz mellekelve több példányban is áttanulmányozhatjuk. Még megérjük, hogy nemcsak a mellékletet, de az egész vidéki lapot Budapestben fogják szerkeszteni, a lap fejet üresen hagyják s a vidéki nyomdának egyéb dolguk nem lesz, mint a címet rányomtatni a Budapestben elkészült és szerkesztett lapra. Ez lesz a kényelmes vidéki lapszerkesztés s ez lesz az igazi czentralizált hírlapirodalom! A »Vasárnap« különben igen csinosan van kiállítva, tartalma is élvezhető, de azért némely vidéki lapok jobban tennék, ha a melléklet helyett inkább a főlapra fordítanának több gondot s a főlapot tiszta nyomásban, olvasható betűkkel adnák át a közönségnek!

* **Városi közgyűlés.** Meghívás az 1891-dik évi július hó első napján szerdán d. e. 11 órakor, a városháza nagytermében tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésre. Tárnyak: 1. Tanácsi előterjesztés a realiskola építéséhez szükséges telkek vásárlására nézve. 2. Ugyanaz: az alsó-szabolcsi tiszai armentesítő-társulat közgyűlése által a demarkationalis ügyben felterjesztendő emlékirat szerkesztésével megbízott küldöttség belviz rendezését célzó indítványára. 3. Ugyanaz: a színházi felszerelések javítása és a színpad helyrehozása tárgyában. 4. Ugyanaz: a csikótelep építési költség többletének megrendelése iránt. 5. Rab László tanácsnoknak 6 heti szabadságolás iránti kérelme. 6. Öry Sámuel árvaszéki ülnök három havi szabadságot kerő folyamodása. Debreczen, 1891. június 29. **Gróf Dégenfeld József**, főispán.

* **A városok értekezlete.** A törvényhatósági joggal felruházott és sz. kir. városok kongresszusa Temesvárott szept. hó 21—23 napjain tartatik meg. E kongresszuson városunkat Simonffy Imre polgármester és Kovács Sándor t. ügyész képviselik.

* **Eljegyzés.** Nagy Zsigmond, a debreczeni ev. ref. főiskolának jeles, képzett s szorgalmas ifju tanára, a debreczeni társas élet közkedveltségű tagja, egyuttal szeretett barátunk és hírlapíró kollegánk, tegnapi jegyezte el Kiss Erzsike kisasszonyt, Kiss Albert debreczeni lelkész s orsz. gyűl. képviselő ur szép, kedves és nagy műveltségű leányát. Az egymáshoz illő ifju pár fogadja legőszintébb szerenese-kíváutainkat!

* **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter a kiváló jogi képzettséggel bíró Dr. Dicsőfi Sándor nagyváradi kir. alügyészt hasonló minőségben áthelyezte a debreczeni kir. ügyészséghez. Nagyon jó erőt nyert benne a debreczeni kir. ügyészség, melynek tagjai fiatal emberek ugyan, de mindannyian igen jeles képzettséggel bírnak s szorgalmuk és munkakedvük a debr. kir. ügyészséget valóságos mintáügyészséggé fogja tenni.

* **Halálozás.** Lapunk zártakor mély részvétellel értesülünk, hogy Csobán István polgártársunk, pártunk buzgó tagja, városi bizottsági tag, ma reggel meghalt. — Temetése szerdán d. u. lesz. Béke poraira!

* **Nagy verekedés.** M.-Pércsen — mint lapunkat értesítik — tegnapi este a községi kocsmában véres verekedés volt. Sokáig ott mulatoztak Deczki J., Erdei S., Albert F., Fiák J., Ujhelyi F., Nagy J., Csiba J., Pap J., Pap K., Török S., Vigvári P., Fekete J., Lénárt S. és többen. Midőn a bor mámorea fejükbe szállott, magyar szokás szerint elkezdtek vrituszkodni. A furkós botok nagy szerepet játszottak s a virtuskodók tisztességesen ellátták egymást. Ujhelyi Ferencnek olyat ütöttek a fejére, hogy most élet-halál közt lebeg. A verekedők különben mindannyian többé-kevésbé megsérültek. A verekedésről ma reggel jelentést tettek a szolgabírói hivatalnál. Ugyancsak M.-Pércséről értesítik lapunkat, hogy Vásárhelyi Sándor ottani lakos szombatn vizbe fult. Hülláján külérőszak nyomai nem találtattak.

* **Lódijazás.** A debreczeni gazdasági egyesület szokásos évi lódijazását tegnap tartotta a nagyerdőn, a következő kitűnő eredménnyel: Elővezettek összesen 25 drb anyakanczát csikóval: 5 drb 3 éves csikót, 12 drb vegyeskoru kanczacsikót, 6 drb vegyeskoru ménescsikót, 6 kettős fogatot és 2 hatos fogatot. A bíráló bizottság tagjai voltak: Váczy János a gazdasági egyesület és lótenyésztő-bizottmány elnökének elnöklete alatt: a debr. m. kir. ménlőtelepből Fadlallah L., Hadad Mihály parancsnok, Dezső Ferenc százados, Peschina főhadnagy, Pető és Korányi hadnagyk, Muháros állatorvos, Faragó Miklós ker. főállatorvos; Debreczen sz. kir. város részéről Rab László tanácsnok, Koszorus Lajos, Polgári András, Axmann Gyula, Szathmáry János, a lótenyésztő-bizottmány tagjai: Buzás Elek, Bészler Lajos, Hutflész Kázmér, Berger Henrik, Buday József, Vecsey Zoltán és Békéssi László gazdasági egyesületi titkár. Alapos bírálás után déli egy órakor hirdették ki az eredményt és osztották ki a díjakat. Olyanok, a kik két-három díjat is nyertek, második és harmadik arany díj helyett arany és ezüst oklevelet kaptak. Díjakat nyertek I. csoport. Istállózott lovak. Anyakanczákért csikóval. 1-ső díj 8 drb magyar aranyat Berger Vilmos, 2-ik díj, 6 drb aranyat és II. oszt. szalagot Óhm Antal, 3-ik díj, 5 drb aranyat II. oszt. szalagot Vecsey Zoltán, Fancsovics Jenő és Vecsey Zoltán III. oszt. szalagokat. Három éves kancza csikóért arany oklevelet és III. oszt. szalagot kapott Berger Vilmos. — II. csoport. Ménesbellovak. Anyakanczákért, csikóval. 1-ső díj 8 drb aranyat Debreczen város; 2-ik díj, 6 drb. aranyat és II. oszt. szalagot Steinfeld Mihály; 3-dik díj 5 darab aranyat és II. oszt. szalagot Balogh Péter; 4-ik díj, III. oszt. szalagot Deák István. Három éves kanczacsikóért: 1-ső díj 4 darab arany, (melyről azonban lemondott), arany oklevelet és I. oszt. szalagot Debreczen város; 2-ik díjat 3 darab aranyat és II. oszt. szalagot Kertész János; 3-ik díjat és III. oszt. szalagot — soron kívül — Dalmy László. Két éves kancza csikóért arany oklevelet és II. oszt. szalagot Debreczen város. Mén csikóért 4 drb aranyat és I. oszt. szalagot Somogyi Dániel. Kettős fogatért, saját nevelésű lovakkal, 1-ső díjat arany oklevelet és II. oszt. szalagot Steinfeld Mihály. 2-ik díjat 2 drb aranyat és II. o. szal. Koszorus Lajos. Hatos fogatért, saját nevelésű lovakkal 1-ső díjat, 4 db aranyat és 3. oszt. szalagot Jóna János, 2-ik díjat, ezüst oklevelet és 3. oszt. szalagot Balogh Péter. A nemzetiszínű nyakba való szalagokat — 24 darabot — most is Debreczen város ajándékozta. A jutalmak kiosztása után bankett volt. Pohárköszöntőket mondtak: Simonffy Imre, Buzás Elek, Békéssi László, Csóka József.

* **Elhunyt lelkész.** Az egyházkerületi közgyűlések alkalmából Debreczenben is jól ismert Ferge József nagyberegí ev. ref. lelkész f. hó 19-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése — 25 rendes lelkész jelenlétében — f. hó 21-én ment végbe. Imádságot Peterdy Károly esperes, beszédet Sütő Kálmán somi lelkész mondott, a temetőben pedig Vigvári Endre nagy-beregí segéd-lelkész imádkozott. — Béke a korán elhunyt derék lelkész hamvaira!

* **Teke-verseny.** A «margittai olvasóegylet» könyvtára javára 1891. évi július hó 19-én saját helyiségében zártkörű táncvígalmal egybekötött teke-versenyt rendez. A rendező bizottság tagjai: Dr. Szántó Jakab, tánc v. rendező bizot. elnök. Szakál István, verseny biz. elnök. Altmann József, Horváth Vilmos, Dr. Buder Ferencz, Henger Victor, Morvay Károly, Pazsitzky Aurél, rend. biz. tagok. Belépti díj személyenként a versenyre 50 kr., a táncvígalmomra 50 kr. A verseny kezdete 4 órakor délután. A táncvígalmom folytatólág.

* **Törekvő ifjak.** Nyiri Géza és Csernátóny Alajos, a magyar királyi államvasutak itteni üzletvezetősegénei hivatalnok gyakoronokai, a napokban szép sikerrel vizsgáltak Budapestben az államszámviteltanból.

* **A szoboszlaiak boszorkánya** volt Rác Zsófia. Így nevezte el őt az a sok szegény ember, a kit megzsarolt, megfosztott. Folyton fenyegette a lakosságot, különösen azokat, a kik babonások voltak, hogy rájuk gyújtja a falut, megrontja tehenüket, elveszi egészségüket. Szegény emberek féltek tőle, a kik tehettek, adtak neki a mit kért. Utoljára mikor már százhusz forintot kért, mert különben elégeti a várost, rátette a rendőrség a kezét s a veszedelmes asszonyt a debreczeni törvényszék fogházába szállították, a debreczeni törvényszék két évi fogház büntetésre ítélte a szédelgő asszonyt.

* **Jó előfizető.** A portlandi herceg a világ minden nevezetesebb lapjára előfizet; ez az irodalom-pártolás évenként 20 ezer frtjába kerül. A lapokat mind szépen beközteti s gondosan megőriztetti számtalan kastélyainak egyikeben.

* **A nagyszalontai csonkatorony.** A műemlékek országos bizottsága jelentést tett a közoktatási miniszterhez, melyben az 1620. év táján épült nagyszalontai csonkatornyot történeti s főképen helyi érdekeiért fogva fentartandónak véleményezte s egyuttal beterveztette a Möller István biz. segédépítész által készített helyreigazítási tervet és költségelirányzatot 4000 frtról. A közoktatásügyi miniszter most értesíti Biharmegyét, hogy tudomására jött, miszerint Nagyszalontán mozgalom indult meg a régi épület ügyeinek felkarolására, nevezetesen pedig, hogy ezen torony egyik emeletét Arany János koszorus költőnk emléktárgyainak elhelyezésére szándékozik berendezni. Teljesen helyesli a miniszter a mozgalmat s a tervet, költségvetést elküldte a megyei közigazgatási bizottsághoz azon felhívással, hogy ezen dicséretes mozgalmat esetleg anyagilag is támogatni sziveskedjék.

* **Cselédszerzők kongresszusa.** Ha az ornithológusok, orvosok, középiskolai tanárok és jegyzők kongresszusokat tarthatnak, miért ne cselédekhetnék ezt meg a — cselédszerzők is? Még ilyen ugye se volt. Klein Jakab temesvári cselédszerző agyában szülemlett meg a nagy eszme, mely bizonyára forradalmat fog okozni a cselédszerzés terén. Klein ugyanis kongresszusra hívja össze Magyarországon valamennyi cs. szerzőjét, hogy ennek a foglalkozási ágának a helyzetét és a közönség javára szolgáló újításokat megbeszélhessék.

* **Az iparos kör** tegnap kitűnően sikerült táncmulatságot rendezett a Margit-fürdőben. A mulatságon a debreczeni iparosok családjaikkal majdnem teljes számban jelentek meg. A négyeseket 80 pár táncolta. A pompás mulatságnak, melyen Rác Károly zenekara játszott, csak a kora reggel vetett véget. — Jelen voltak: **Asszonyok:** Amend Józsefné, — Ács Miklósné, Acsádi Károlyné, Antal Vinczéné, Bisothka Gáborné, Béres Mihályné, Biró Mihályné, Boldizsár Andrásné, Barna Ferenczné, Balogh Józsefné, Brück Leona, Czabán Dánielné, Dózsa Sándorné, Dankó Mihályné Dézsi Lajosné, Diószegi Jánosné, Énekes Istvánné, Erdei Józsefné, Farkas Józsefné, Guthán Józsefné, Gyulai Lászlóné, Horváth Jánosné, Hrabéczi Antalné, Harsányi Istvánné, Jóna Dánielné, Irányi Béláné, Kecskés Jánosné, Kozma Péterné, Kulcsár Antalné, Konrád Jánosné, Köblös Mihályné, Kósa Dánielné, Lepis Józsefné, Monoky Sámuelné, Mócz Andrásné, Matusics Józsefné, Möricz Gyuláné, Mayer Ferenczné, Magyar Jánosné, Molnár Györgyné, Nagy Jánosné, Nagy Józsefné, Nagy Gyuláné, Osváth Lajosné, Pethő Györgyné, Rác Károlyné, Reisz Henrikné, Szedlák Józsefné, Szekeres Andrásné, Siácsky Györgyné, Szilágyi Jánosné, Sipos Ferenczné, Szigethi Istvánné, Szabó Károlyné, Simon Mihályné, Szathmári Józsefné, özv. Sipos Gyuláné, Tóth Györgyné, Tamás Ferenczné, Török Lajosné, Tolnay Dánielné. Leányok: Acsádi Róza, Barna Róza, Béresi Erzsike, Boldizsár Jolánka, Baum Etelka, Balogh Róza, Czabán Mariska, Dózsa Teréz, Dankó Böske, Diószegi Erzsike, Erdei Mariska, Erdei Erzsike, Fazekas Mariska, Greczmayer Juliska, Greczmayer Margitha (Szepes-Beláról), Gyulai Emília, Kecskés Mariska, Kozma Mariska, Klenczner Ilona, Kósa Mariska, Monoky Emma, Mócz

Róza, Matusics Emma, Madarász Mariska, Molnár Erzsike, Nagy Emília, Nagy Mariska, Osváth Róza, Paulicsky Berta (M.-Pécsről), Rác Juliska, Szekeres Róza, Szekeres Erzsike, Siácsky Piroka, Siácsky Juliska, Szilágyi Róza, Szilágyi Teréz, Szabó Erzsike, Simon Juliska, Szabó Krisztina, Szathmári Erzsike, Tóth Mariska, Török Jolánka, Tamás Róza, Tamás Juliska, Veres Vilma, Vikol Anna, Wein Gizella.

* **Imádó a vágóhídon.** Balassagyarmaton különös eset történt a minap — mint a „M. H.”-nak írják. Herzfeld odaváló mészáros Aranka nevű tizenhét éves csinos leánya a vágóhídon, a hol apjának segédkezett — valószínűleg vétellenségéből — megkéselte egyik imádóját, Kosztényi Gábort, kinek pár hét mulva kellett volna a katonasághoz bevonulnia. A történet előzményei ezek: Kosztényi elragadónak találta a csinos zsidó leánykát, a ki nagy ügyességgel vagdalta a húst s közben dudolgatva verte vissza az imádó bökjait is. Hova-tovább mindinkább nekibátorodva az imádó, végül elhatározta, hogy döntő ütközetet provokál és meleg érzelmeinek kétségtelenje gyanánt meg fogja csokolni a lányt. A dolog azonban nagyon gonoszul ütött ki, a leány kezében levő 18 centiméter hosszú, finom aczélpenge, besuhant az imádó mellébe s a vigjáték ezzel egyszerre tragikus befejezést nyert. Kosztényit súlyosan megsebesülve a kórházba vitték, a leányt a szolgabíró hallgatta ki.

* **Gyászjelentés.** Szabó László, a debreczeni színtársulat tagja és neje Szláma Vilma mint szülék, Margit nint testvér, özv. Szláma Mártonné és Repcsény Mihályné mint nagyszülék, nagynénje Szláma Eszti szomorodott szívvel tudatjuk, szeretett leánykánk, testvér, unokánk és unokahúgnak Annának f. hó 27-én esti 7 órakor 7 és fél hónapos korában 6 napi súlyos szenvedés után történt elhunytát. Földi részei f. hó 29-én d. u. 5 órán a róm. kath. egyház szertartása szerint Miklós-Iskola-utca 2073. sz. háztól a szt. annai temetőben tételnek örök nyugalomra. — Debreczen, 1891. június hó 28. Az örök világság fényeskedjék neki!

* **Marhahus szállítás a m. kir. honvédség részére.** A Debreczenben állomásozó gyalog és honvéd lovas csapatok részére 1891. augusztus 11-től 1892. július 31-ig szükséges körülbelül 10,000 kilogram marhahus s ugyanannyi disznózsír szállítására az árlejtés folyó évi július hó 2-án d. u. 5 órakor fog az ezred kezelő tiszt irodájában (Nagy csapó utca Hajdu-ház) megtartatni. A szerződési feltételek az ezred kezelő tiszt irodájában, valamint az élelmi kamrában (Péterfia utca, laktanya) tekinthetők meg. Debreczen 1891. június 25. a kereskedelmi és iparkamara.

* **Szerelmi drámák.** A nagyvárad rendőrség a város összes fogadóiban nyomozott egy szerelmes párt. Kis Károly kőműves és Szilágyi Zsuzsa gyulai leány azt írták tudniük haza hozzátartozóiknak, hogy meghalnak együtt Nagyváradon. Őket keresték a fogadóban, de hiába. Napközben azonban a Körösből két holttestet fogtak ki s azokban ráismertek a szeretőkre. A másik szerelmi dráma híre Nagy-Kállóból érkezik. Jármay Zoltán pénzügyőr e hó 24-án éjjel menyasszonyával, Wittall Ilona szobaleánnyal mulatott a „Vörös-ökör” vendéglőben. Éjfél felé a fiatal ember talyigát fogadott és el akart hajtani Laskodon lakó szüleihez. Hanem a temető mellett a fiatal ember kedvesével együtt leszállott és levelet adott át a kocsisnak, hogy vigye el az apjához. Alig távozott a kocsi néhány lépésnyire, a temetőből gyors egymásutánban több lövés hallatszott. A kocsis rémülten sietett vissza s a fiatal embert már halva, a leányt pedig súlyosan megsebesítve találta. Jármay mellett ott feküdt a még füstölgő revolver. A leányt elvitték a kálói kórházba, de életben maradásához alig van remény. Jármay hátrahagyott levelében arra kéri hivatalbeli főnökét, hogy fizesse ki apró tartozásait.

* **Elveszett az iparoskör** tegnapi táncvigalmán egy fekete esernyőt, melyet valaki tévedésből elvitt. Kéretik az illetőt, hogy azt tulajdonosának Magos-utca 104 sz. a. kézbesíteni,

vagy a „Debreczen” szerkesztőségébe beküldeni sziveskedjék. — Elveszett továbbá egy 10 m b. fűrészet mint a. A megtaláló sziveskedjék szerkesztőségünkbe behozni, hol illő jutalomban részesül.

* **Lövészet.** A június 28-án tartott lövészet alkalmával díjt nyertek: legjobb mely lövéssel Kovács Gyula 1 db 2 frtos tallert, legtöbb kör lövéssel Szücs Károly 1 db 1 frtos tallert.

Irodalom és művészet.

— **A megbukott pozsonyi német színház.** Sajátságos jateka a véletlennek, hogy mikor a fővárosban megadják a német színháznak az engedélyt, ugyanakkor abban a városban, melyről eddig azt szerették hiesztelni, hogy a germanizmus védbástyája Magyarországon, majdnem éhen halnak a német színészek. — Mint ugyanis Pozsonyból sürgönyzik, az ottani német aréna pártolás híjján megbukott. Az igazgató a városi tanácshoz folyamodott, hogy minden szombaton meg vasárnapon előadást tarthasson a városi színházban.

Férfi chifon-ingek
gallér vagy a nélkül 1.50, a hirneves Schroll-féle chifonból. három minőségben, 1.90. 2.20, 2.60.

Gallérok, kézelők, ZSEBKENDŐK MINDEN ÁRHOZ.

Harisnyák
urak, nők, gyermekek részére.

CZÉRNA- és SELYEM-KEZTYÜK, napernyők, ESERNYŐK
legelőbb beszerzési forrása

SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL
Debreczen, Rózsater.

202 34

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A legujabb lottópör.** Wellesz Béla betűszedő, ternót csinált a mult héten a temesvári huzáson; azaz, hogy csak csinált volna, ha a táviratilag közölt 51-es szám az urnából valóban kikerült volna s nem tévedésből jut a távirat szövegébe. Minthogy pedig a lottógyűjtő csekély jutalom kedvéért a nyerevényösszeget a hibás értesülés alapján kifízette, a szenesetlen nyerő pedig a felvett összeget visszatéríteni nem akarja: pör lett a dologból. A keresetet Zilzer lottógyűjtő már be is adta az illetékes bíróságnál.

— **Ártatlanul elítélve.** A kir. kuria június 19-én tartott ülésében fölmentette Rác Ábrahám mádi lakost, a kit a sátoralja-ujhelyi törvényszék gyilkosság miatt tizenkét, a kir. tábla pedig tizenhárom évi fegyházra ítelt. Az ártatlanul meghurcolt 62 éves öreg ember, a ki husz hónapot töltött a börtönben, június 20-án szabadult ki, testben-lélekben megtörve.

— **Sikkasztás egy takarékpénztárnál.** A krasznamegyei takarékpénztár legutóbbi közgyűlésén az igazgatóság bejelentette, hogy a pénztárból 30,000 frtot elsikkasztottak. A takarékpénztár valamennyi tisztviselője lemondott. A közgyűlés Czöbel Lipótot vezérigazgatóvá választotta.

CSARNOK.

Megtorlás.

— Elbeszélés. —

Irtta: **Szathmáry Zoltán.**

(Folytatás.)

S újra, meg újra gondolkodik, hogy felesége ezalatt odalenn mulat Gyalokay Gazsival. Azzal a szép megtermett ifjával, a ki talán nem is a Gyalokayé, hanem az övé! — Hej ha csakugyan igaz lenne. Ha neki olyan szép, megtermett fia lenne. — Pedig nagyon könnyen meglehet.

Egyszerre csak megszűnik öntudatosan gondolkodni. Elalszik ülő-helyében.

A pezsgőtől kissé nehéz feje keblére hanyatlik, s elkezd álom-képeket szőni arról a szép tavaszról, mikor neki is nyílt virág, mikor neki is dalolt a madár.

II.

A nap már magasan áll az égen. Az idő délfelé jár. — A felhők elhúzódtak a láthatár alá s az éjszakai eső felrészíté a levegőt.

Gyönyörű verőfényes őszi nap van.

A kastélyban esend uralkodik. Az ablakok függönyei leeresztvék. Annak a mulatni vágyó társaságnak tagjai, kiknek kacajától s lármájától visszhangzottak a kastély termei, nyugodtan heverésznek ágyaikban; kipihenendő az átélt éj faradalmait: a mámort, a tánczot.

Csak egy-két szolga ődöng a park tornácain, csak egy ember sétál a gondozott fásor fái között.

Gyalokay Gazsi az, ki pár órával hamarabb kelt fel, mint a többiek.

Nem tudott tovább aludni. Tovább akar utazni a nap folyamán s igyekezett, hogy elvégezhesse teendőit a ház urával, kit — egy-két pillanatot kivéve — alig látott az este.

Küldetésben van.

Meghalt édesanyja utolsó óráján megfogadtatta vele, hogy megteszi.

Nem kért mást, mint hogy halála után térjen vissza Magyarországra. Hagyja ott Olaszország örök-kékű egét, keresse fel Somkuthy Lajost s juttassa kezéhez azt a pár sort, melyet neki írt reszkető kezeivel, kuszált vonásokkal, majdnem olvashatatlan betűkkel, élte utolsó perceiben.

Az ifju nyílt arca elborul, ha visszagondol anyjára. Látja lelki szemeivel egy nehéz beteg viaszszárga arcát, halovány homlokát, melyen kigyöngyöztek a közelgő halál verejtékei. Látja azt az átszellemült arcot, mikor közli egyetlen fiával utolsó óhajait, s azok között a legutolsó: a Somkuthy felkeresését.

S ő el is jött teljesíteni a meghalt nő, az édes anya utolsó óhaját.

Halála után még másfél évig ott maradt Olaszországban, mert ott akarta eltemetni fájdalmát, a hol lefogta a haldokló beesett szemeit. De azután visszajött, hogy missiójának eleget tegyen. Visszatért hazájába, édes szülőföldére.

Össze-vissza járkál a park virág-ágyai között, melyekben már elhullatták kelyheiket s leveleiket a tavasz s a nyár virágai, csak az őszirozsa pompázik még teljes díszében.

Ezekkel a virágokkal már találkozott tegnap este is. Nehány szál oda volt tűzve a háziasszony arany-szőke, hullámos hajába.

— Milyen szépen is állottak azok! Éles fájdalmat érez szívében: hogy találkoztak ők ismét, milyen volt az a viszontlátás.

Azután visszanyargalnak gondolatai a közel multba. Vissza emlékszik az x-i fürdőn töltött napokra.

— Minek is kellett nekik újra találkozni egymással? Csak hogy egy fájdalommal többet érezzenek szívökben?...

Messze elbolyong az erdőben.

Mire visszatér, már talpon van az egész kastély, csak még a háziur nem mutatkozik.

Betegnek mondja magát; testi-lelki betegnek. Nyugalomra van szüksége!

Gyalokay pedig mindenáron felakar hozzá menni.

A lépcsőn találkozik Somkuthyval, kinek lakosztálya ott van a férje mellett.

Fekete lovagöltöny van rajta. Föltüzött uszája alól kikaczerkodik magas száru cipőbe bujtatott piczi formás lábai.

Utját állja Gyalokaynak:

— Hova, hova?!

Az ifju mentegetődzik:

— Beszélni akar Somkuthyval, mert délután tovább akar utazni.

A nő felkaczag, hogy kilátszik duzzadt, élveteg ajkai közül két, csillámlóan fehér fogsora:

— Hahaha! Hol látott Gyalokay olyan embert, a kit a Somkuthy kastélyból egy napi otléte után eleresztettek volna?? — Olyan nincs! Gyalokaynak ott kell maradnia a mai vadászatra. Menjen csak hamar, öltözzék át, hagyja most az öreg-et. Nagyon rossz kedve van ugys. Még az ő jó reggelt-jét is olyan különösen fogadta.

— Menjen csak. De siessen, mert már oda lenn készen várja őket a társaság.

Azután rámosolyog két szép szemével az ifjura, s Gyalokay Gazsi nem megy fel Somkuthyhoz, nem is utazik ma haza, hanem elmegy azzal a szép asszonnyal vadászni.

Somkuthy Lajos ezalatt öltözködni kezd. Szidja hü öreg szolgáját, mint a bokrot. — Jajgat, hogy faj mindene, de azért mégis fölöltözik.

Azután eszébe jut a mult este. Egy pár pohár pezsgővel több a rendsnél, szép asszony, Gazsi fiu, rossz emlékek. Milyen különös is az ember, ha izgatott.

Azután rágondolja magát, hogy felkeresi Gyalokayt a szobájában, szeme közé néz állítólagos fiának.

Nesztelenül andalog le a lépcsőn. A esendből azt következteti, hogy még mindenki alszik. Neje ugyan fenn volt, beszélt valamit a ma tartandó vadászatról, de hallgatott is ő rá ugy fél álomban.

Fölkeresi Gyalokay ajtaját. Megáll, hallgatózik.

Benn valaki egy ismerős dallamot dudol. Kopogtat, s nem várja, míg valaki szabadot kiált, benyit.

(Vege. köv.)

Közgazdaság.

— A vetések állása a külföldön.

A földmivelési miniszteriumhoz f. évi június hó 1-től június 15-ig a külföldi mezőgazdasági állapotról a következő hivatalos értesítések érkeztek be: A washingtoni földmivelési osztály jelentése szerint, ugy az őszi, mint a tavasziak kedvezően gyarapodnak; őszi buza szép erőteljes, helyenkint azonban a szárazság megviselte, ritka és egyenlőtlenül kalászott. A tavaszi árpa, buza, zab kielégítően állanak, hasonlóan a kukoricza, burgonya és kerti vetemények is. — Franciaországban: A két utóbbi héten uralkodott kedvezőtlen időjárás káros következményekkel volt főleg az ősziakra, amelyek már amugy is nagyon silányul állanak; a tavasziak is szenvedtek; a vetések között a buza általában nagyon elterjedt. Aránylag még a legkisebb mérvben szenvedett a rozs, árpa és zab, de ezekben is sok a gaz. A széna is rosszul sikerült, sok helyen kiaradtak a folyamok és elöntötték a réteket. A termés-kilátások átlag nagyon kedvezőtlenek. — A bomba yi főkonzul jelentése szerint, a buza-termés nagyon jól sikerült; s minthogy a ke-

reslet rendkívül nagy, az export is rohamosan fejlődik. — A londoni főkonzul jelentése szerint, a kedvező időjárás a növényzet fejlődését lényegesen előmozdította a lefolyt héten is; egyelőre az aratási kilátások kedvezőek, de általában véve a tenyészet fejlődésében mintegy három héttel visszamaradt. A réteken sem indult meg a fűkaszás, pedig már tavaly ez időtájban javában folyt a munka. — A liverpooli főkonzul jelentése szerint, a vetések a lefolyt 14 nap alatt sokat gyarapodtak és szépen megerősödtek. Meleg időjárásra nagy szükség van, mert a hűvös idő és gyakori esőzés kezd káros lenni. — A moszkvai főkonzul jelentése szerint, az őszi, a rossz telelés és a tavaszi kedvezőtlen időjárás következtében általában véve nagyon rosszul fejlődtek, s legfeljebb csak gyenge középtermésre nyujtanak kilátást. Egyes kerületekben ugyan mutatkozik szép vetés is, mindazáltal a tulnyomó rész gyenge, közepes és közepén aluli. A tavasziak jobban gyarapodnak, helyvel-közzel azonban ezek sem kielégítőek; az árpa kedvezően áll.

— **Az istállótrágya kezelése a szántóföldeken.** Sok esetben vagyunk arra utalva, hogy a trágyát a tavaszi munkaszünet alkalmával hordjuk ki olyan táblák mellé, melyek be lévően vetve, a trágya elterjedését és alászántást lehetetlenné teszik. Ha a kihordott trágyát nem jól kezeljük, akkor igen sok növényi tápláló anyagot veszünk. Ezt megakadályozandó, a trágyát hosszú, házfődel alaku kupacba hordjuk össze és oldalait földdel egy láb szélesen jó erősen kiverjük. Ha a földtakarón repedéseket vennénk észre, azt azonnal ismét el kell tüntetnünk, nehogy a trágya illó és legértékesebb részei eltávozhassanak. Mennél agyagosabb természetű a talaj, melyet a kupac betakarítására használunk, annál vékonyabb lehet a földréteg és viszont. A földtakaró vastagsága természetesen a trágya szétterjedésének idejétől is függ, a mennyiben mennél tovább áll egy helyen, annál vastagabban kell azt takarnunk.

— **A szénatermés** a sok eső dacára, mely elkésve jött, általában gyenge. A minőség pedig épen a sok eső miatt sok helyütt megromlott s a szénak barnák s kilugzottak. Így vagyunk a mesterséges takarmányokkal is. A luczerna és löhere leveleit lehullatta, s így legértékesebb részeit vesztette el. — Mindeme kalamitás mellett annyival feltünőbb tehát, hogy a merre csak tekintünk, a gazdák a boglyák rakására nem fektetnek kellőleg súlyt, s épen a boglya teteje, a kalapja oly rosszul van megrakva, hogy a boglya vállas lesz, a hol azután beázik, s így a még kevés s máris kisebb értékű takarmányunk egyik jelentékeny része akkor romlik el, mikor már a szénát összeraktuk. Mindez egy kissé több gond és figyelem mellett mellőzhető, s a károsodásoknak eleje vehető volna.

Kőhányal sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 26.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronkint 300—400 klgon felüli sulyban) 41.—42.50. 2) Öreg közép (páronkint 300—400 klg-sulyban) — — — 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 44.50—45.50 4. Fialat közép (páronkint 251—320 klg, sulyban 45.50—46.— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgmíg terjedő sulyban) 47.50—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 41.—42.50 7. Közép (páronkint 220—280 klg, sulyban) 45.—45.50 8. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 47.—47.50. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban) 45.50—46.— 10. Közép (páronkint 220—260 klg, sulyban) 45.50—46.— 11. Könnyű (páronkint 220 klgmíg terjedő sulyban) 46—46.50— Sertés létszám: június 24 napján volt készlet 137.609 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalni való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 3919 drb.

Budapesti gabonatözsde. Junius 27-én. Buza tavaszra — pénz, — áru máj.—jun. 9.85 pénz, 9.90 áru, őszre 9.14 pénz 9.16 áru. — Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 5.91 pénz, 5.93 áru. Zab őszre 5.64 pénz, 5.66 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 16.05 pénz, 16.15 áru.

Szerkesztői üzenet.

B. J. tanító-jelölt urnak, helyben. Évzáró, vagy bármiféle más iskolai vizsgálatokról elvből nem közlünk tudósítást, — mert tapasztalásból tudjuk, hogy némely tanárok és tanítók (különösen tanítónők) ezen tudósításokkal vissza élnek, azaz reklámul használik föl azokat maguk mellett. Ha mi az ön tudósítását — melyben szintén megcsendül egy tanár mellett a reklám hangja, illetve az elismerés már átsap a reklám határába — kiadnók: azonnal kopogtatnánk nálunk a reklám hősei s azzal gyötörnénk bennünket, hogy zengedezzük az ő tanításuk sikereit! Jobb tehát, ha előre elzárjuk előttük az utat azáltal, hogy az iskolai vizsgálatokról nem közlünk tudósítást.

»Válasz«. Nagyon gyöngye vers, melynek lapunk egyik szögletében sem adhatunk helyet; de ha még jó volna is, akkor sem adnók ki, mert a nevét nem írta alá. A szerkesztőségnek okvetlenül tudni kell, hogy valamely közleménynek ki a beküldője?

»A bujdosó«. Bajzának »Béczről visszánéz a vándor« kezdetű verse csöngött a fülemben, midőn ezt a verset írta, — csak hogy az ön verse nagyon távol áll a Bajzától!

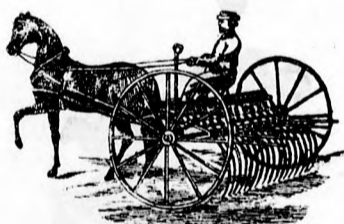
Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Irányi Béla

gazdasági gépgyára és gépraktára
DEBRECZEN,

Nagy-várad-utcza 2227. szám.

Ajánl igen jutányos árak és kedvező feltételek mellett, úgy saját, mint más kitűnő gyártmányu

„Hollingsworth“ Gyűjtőgépeket,

szaladalmazott új fajta, kitűnő szerkezetű

„Viktoria“ Rostákat,

mely valamennyi eddig létező rostákat minden tekintetbe felülmulják; ezeken kívül mindenféle más **gazdasági gépeket**; továbbá: **gőzcseplőgépekhez** való részletek, mint **acéldobsineket, fém- és fa-lágerokat, többféle vascsöveket** stb. stb. **Kerti- és locomobil-fecskendőköt, jótállás és a legjutányosabb árak** mellett.

Gépműhelyembe mindennemű gépek javítását, fém- és vas-esztergályozást, kazánjavítást alaposan, gyorsan és olcsón készítek.

Teljes tisztelettel

321 3—1 **IRÁNYI BÉLA.**

682. —tk.
1891.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A p-ladányi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kállay László földesi lakos végrehajthatónak Pap Albertné, szül Rutkay Pirokska ugyanottani lakos

végrehajthatást szenvedő elleni 52 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p-ladányi kir. járásbíróság) területén levő földesi 1007. számú telekjegyzőkönyvi 1080/a hrszámú ingatlanra 400 frt és az 1947. számú telekjegyzőkönyvi A — 1079. hrsz. ingatlanra 400 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanra az 1891. évi Julius hó 7. napján délelőtt 8 órakor Földes község házában meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40—40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladányban, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál. 1891. márcz. 3.

László,
kir. albiró.

320 1—1

Végeladás!

NAGYTEMPLOM-TÉR,
STENCZINGER-HÁZ ALATT.

Az összes raktáron levő Karton, Voile, ruha Zephir, általában mindenféle mosókelmék, pamut és czérna-vásznak, asztalneműek, selyem fejkendő, csipkék, szalagok, harisnyák, selyem és czérna-keztük, férfi ingek, nyak-kendő, gallér és kézelők, velezek, kasanok, fél és egész posztók, téli kendők, bekötők, szövött és kötött árukat

mai naptól kezdve

leszállított végeladási áron adom el.

Ezen előnyös bevásárlási alkalomra a mélyen tisztelt közönség szives figyelmét felhívom.

319 3—2

Kiváló tisztelettel

HEIDER ANTAL,

Szt.-Margitszigeti gyógyfürdő.

A szt.-Margitszigeti sétakert, **tiszta, pormentes levegőjével** és elismert jó hatású **35° R. meleg kenes forrás vizével** legalkalmasabb gyógyhelynek bizonyult. A korszerű fürdőberendezésen kívül van **300 szoba, társalgási- és tekejáték-terem, posta, telefon, taviroda.** Kitűnő eredménytel használható a hévíz, mint fürdő vagy belsőleg, mint gyógyital és belelegzésre a következő kóralakok ellen: **csusz, zsabák, idült kútegek, külsértések után fellepett izzadmányok, görvél s bujakör, máj-, gyomor-béltalimák, idült székrekedés, holyag hurut, női bántalmak, garat-, gégetüdőhurut, hűdések, idegbántalmak.** Utóbbiak ellen a villamos fürdők alkalmaztattak meglepő sikerrel. Fürdő- és menetjegy együtt váltva, valamint fürdőbérletnél, mérsékelt ár. A gyógyhelyen fürdővendégek a fürdő- és menetjegy nélkül részeseülnek. **A lakásoknál majus és szeptemberben 30 százalék engedmény.** Rendelő fürdőorvos: **Dr. Bauer Antal** főhercegi udvari orvos. **Fürdőid ny tartama május 1-től szeptember 30-ig.** Hajóközlekedés félóránként. Menettérti jegy **hétköznap 20 kr., vasárnap és ünnepnap 34 kr.** Naponként katona és cigányzene. Árszabály kívánatra bérmentve megküldetik.

Megrendeléseket lakásokra átvesz

295

5—4

a szt.-margitszigeti gyógyfürdő felügyelősége Budapesten.

Szives tudomásul.

Figyelmeztetjük a n. é. közönséget, hogy mi Kapferer és Tsa versenytársunkkal, valamint ehhez hasonló céggel semminemű összeköttetésben nem állunk, és a mi eredeti Kneip Sebestyén-féle egészségí fehérneműnk csak akkor valódi, ha minden egyes darab a mi piros, Wörishofen látképével bíró védjegyünkkel van ellátva.

Kneipp Sebestyén plébános-féle
eredeti tiszta szövésű

egészségi fehérneműje.

Első osztrák gyártmány.

Egyedüli főraktár nagyban és kicsinyben

Wenninger Károly és Spiekerman Egon özégnél.

BÉCS, I. GRABEN 8

Fióküzlet VI. Alserstrasse 27.

Illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Czim:

Haupt-depot **Kneipp'scher Gesundheitswäshe**

75.

WIEN, I. GRABEN 8.

10—5

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállítással.

Vászon, kész fehérenemű divat-rövidaru butor-szövet, szőnyeg, függöny, ággy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plus

NYÁRI PAPANOK

274 és mindenféle 6

fürdő cikkek.

Ujjonnan nyílt üzletemben van szerencsém ajánlani a légmentesen elzárható

uj patent befőttös üvegeimet,

továbbá **közönséges sima fenekű** igen csinos alaku **beföttös, czukros, lekváros és ugorkás üvegeimet**

rendkívüli olcsó áron.

Mély tisztelettel

Lám Sándor.

Uj üzlethelyiségem: Hatvan- és Piacz-utca sarkán, Tóth Gyula házában, Szabó Zsigmond fűszerüzlete mellett. 322 1

Legujabban szabadalmazott

mosógépek,

kerti lóczák,

KERTI BUTOROK,

jégszekrények,

TIZEDES MÉRLEGEK,

mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyü szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

TÓTH GYULA

273 100-57

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czepléd-utca sarkán.

